

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.I.20.119/2017/5. szám

A Szegedi Ítéltábla a Dr. Palánki Zsolt ügyvéd által képviselt **felperes neve (címe)** szám alatti lakos felperesnek – **alperes neve (címe)** szám alatti lakos alperes ellen személyiségvédelmi igény érvényesítése iránt indított perében a Szegedi Törvényszék 2016. november 28. napján kelt 7.P.21.958/2016/8. számú ítélete ellen a felperes részéről 9. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T:

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja**.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S

A felperes (**község neve**) község polgármestere, az alperes üzemeltetője és szerkesztője a www... portálnak.

Az alperes facebook profilján a ... nyilvános csoportban felhívást tett közzé, kereste a felperes azon osztálytársait, akikkel együtt érettségizett, illetve katonatársai voltak. A hírportálon 2016. július 22-én másolatban közreadta a felperes érettségi bizonyítványát, melyhez több megjegyzést fűzött.

Az alperes (**község neve**) Község Önkormányzat Polgármesteri Hivatala ellen pert indított közérdekű adatok kiadása iránt, melyben – többek között – annak közlését kérte, a felperes melyik középfokú oktatási intézménybe, mely időszakban járt, melyik évben érettségizett. A ...-i Járásbíróság 26.P.22.939/2015/13. számú ítéletével kötelezte a polgármesteri hivatalt annak közlésére, hogy (felperes neve)polgármester rendelkezik-e érettségi bizonyítvánnyal, illetve azt mikor, melyik középfokú oktatási intézményben szerezte. Az ítélet ebben a részében jogerőre emelkedett.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, az alperes azzal, hogy engedélye és hozzájárulása nélkül közzétette érettségi bizonyítványát, megsértette a személyes adatokhoz fűződő jogát. Kérte továbbá a jogsértés abbahagyására és attól való eltiltásra kötelezni 300.000,- forint sérelemdíj megfizetése mellett. Álláspontja az volt, mint közszolgálati tisztviselőnek személyiségi jogai kizárólag a közszolgálat rendeltetésével közvetlenül összefüggő okból, a feltétlenül szükséges mértékben és a cél eléréséhez arányosan korlátozhatók. Az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdésére, valamint a 2011. évi CXII. törvényre hivatkozással hangsúlyozta, az érettségi bizonyítványában szereplő adatok személyes adatoknak minősülnek, ezért kezelésük, közzétételük kizárólag engedélyével történhet. Keresetének jogalapjaként a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a) és b) pontját, valamint 2:52. §-át jelölte meg.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Véleménye szerint – utalva a ...-i Járásbíróság előtt folyamatban volt perben született jogerős ítélet tartalmára – a felperes, mint

polgármester érettségi bizonyítványa közérdekből nyilvános adatnak minősül, következésképpen jogsértést nem valósított meg.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Indokolása szerint közszereplők esetében az érettségi megléte vagy nemléte, megszerzésének helye és időpontja közérdekből nyilvános adatnak minősül, ez azonban önmagában nem jelenti, hogy az érettségi bizonyítvány egyes tartalmi elemei is osztanák ezt a jogi minősítést. A Ptk. 2:44. §-ára utalva kiemelte, a közügyek szabad vitatását biztosító alapjogok gyakorlása a közéleti szereplő személyiségi jogainak védelmét a szükséges és arányos mértékben, az emberi méltóság sérelme nélkül korlátozhatja. A 7/2014. (III.07.) AB határozatban foglaltak alapján kifejtette, az alperes facebook profilján, valamint honlapján közzétett bejegyzéseiben a felperes hitelességét érintő kérdéseket vetett fel az érettségi bizonyítvány megléte, vagyis érettségizett mivolta kapcsán. Mivel a felperes közéleti szereplő, a személyes adataihoz, magántitkához fűződő személyiségi jogait korlátozta az alperes a közügyek szabad vitatásához fűződő alapjogának gyakorlása. A korlátozás pedig a szükséges és arányos mértéket nem lépte túl, emellett a felperes emberi méltóságát sem sértette. Így mivel a Ptk. 2:44. §-a szerint a felperes személyiségi jogai korlátozottak voltak, azok megsértésére hivatkozással igényt nem érvényesíthet.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést annak megváltoztatása és a kereset szerinti döntés meghozatala érdekében. Fenntartva az elsőfokú eljárásban kifejtett álláspontját hangsúlyozta, közszolgálati tisztviselőként személyiségi joga akkor korlátozható, ha az a közszolgálat rendeltetésével közvetlenül összefüggő okból feltétlenül szükséges és a cél elérésével arányos. A személyiségi jog korlátozásának módjáról, feltételeiről és várható tartalmáról a közszolgálati tisztviselőt előzetesen tájékoztatni kell. Mivel a 2011. évi CXCV. tv. 11. § (2) bekezdésében foglaltaktól eltérően az alperes tájékoztatást nem adott, adataihoz jogosulatlanul jutott, megsértette személyes adataihoz fűződő jogát. Lényegesnek tartotta a véleménynyilvánításhoz fűződő jogosultság, valamint más, jelen esetben a személyes adatokhoz fűződő jog korlátozásának összevetését. E körben az Alkotmánybíróság 36/1994. (VI.24.) AB határozatában foglaltakra hivatkozott. Az Alaptörvény IX. cikk (4) bekezdéséből következően az emberi méltóságból fakadó becsület- és jóhírnév védelem a véleménysszabadság, így a közügyeket érintő szólás alkotmányosan igazolható korlátját jelenti. Utalva a 13/2014. (IV.18.) AB határozatban kifejtettekre kiemelte, nem a közéleti véleménynyilvánítás szabadságával él, aki a másik személy emberi mivoltában való megalázása érdekében használ súlyosan bántó vagy sértő kifejezéseket, jelen esetben közzétesz személyes adatot, negatív hozzászólást. Az alperesnek a honlapon közzétett sértő hozzászólásai semmiképp sem tekinthetők a személyiségi jog szükséges és arányos korlátozásaként.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helyes indokai szerinti való helybenhagyására irányult.

A fellebbezés **alaptalan**.

Az elsőfokú bíróság helyesen tett különbséget az érettségi megszerzésével kapcsolatos egyes adatok és az érettségi bizonyítvány teljes adattartalma között, és helytállóan utalt a Ptk. 2:44. §-ára is. Ezzel összefüggésben vizsgálni kellett, hogy az itt írt korlátozás kiterjed-e a perben sérelmezett, közzétett adatokra.

Mivel azonban a fellebbezés a kereseti kérelemhez képest eltérő tényalapon és indokokon nyugodott, az ítéletábra ennek kapcsán kiemeli az alábbiakat:

Eredeti keresetében a felperes az alperes jogsértő magatartását abban látta, hogy megsértette személyes adatok védelméhez való jogát. Ezzel szemben fellebbezésében már az alperes által

közzétett, sértő hozzászólásai kapcsán megvalósult, becsülethez fűződő személyiségi jogának megsértésére is hivatkozott. Tekintettel arra, hogy a jogorvoslati kérelmében előadottak a másodfokú eljárásban meg nem engedett keresetmódosításnak (Pp. 146. § (1) bekezdés) minősülnek, hiszen eltérő tény- és jogalapot jelölt meg az érettségi bizonyítványhoz fűzött alperesi véleménynyilvánítás személyiségi jogot sértő jellegének kifogásolásával, az a másodfokú döntést érdemben nem befolyásolhatja.

A felperes fellebbezésében kifejtett érvelésével kapcsolatban az ítéletábra mégis szükségesnek látja az Alkotmánybíróság 7/2014. (III. 7.) AB határozatában foglaltak kiemelését. A demokratikus jogállam intézményeinek és a demokratikus közéletet hivatásszerűen alakító politikusoknak a szabad bírálata, működésük, tevékenységük ellenőrzése és kritikája – legyen az akár rendkívül éles hangú vagy támadó – a társadalom tagjainak, az állampolgároknak, illetve a sajtónak olyan alapvető joga, amely a demokrácia lényegi eleme. A közszereplés önkéntes vállalása, illetve a hatékony kommunikációs lehetőségek, továbbá a vitákon alapuló politikai nyilvánosság mint értelmezési keret, ebben a személyi körben indokolatlanná teszik, hogy a közügyek vitatásához kapcsolódó értékítéletekkel szemben jogi úton lehessen elégtételt venni. Mindez nem jár az érintettek emberi méltósága, magánélete és jóhírneve védelmének kiüresedésével, hiszen őket is megilleti a személyiségvédelem, ha az értékítélet személyüket nem a közügyek vitatása körében, nem közéleti tevékenységükkel, hanem magán- vagy családi életükkel kapcsolatban érinti, de igényelhetnek jogi védelmet a hamis tényállításokkal szemben is. A közszereplők esetében tehát a személyiségvédelem korlátozottsága mindenki máséhoz képest szélesebb körben minősül „szükségesnek és arányosnak”, az őket érintő vagy minősítő, a személyüket támadó véleménynyilvánításokat nagyobb türelemmel kell tűrniük. Esetükben a személyüket ért bírálatot és minősítést a társadalmi nyilvánosság is eleve másként, a demokratikus vita szükségszerű részeként, jellemzően a különböző politikai érdekek mentén értelmezendő megnyilvánulásként kezeli.

A perbeli érettségi bizonyítvány közzététele – és az azzal kapcsolatos alperesi komment – a következőkben kifejtésre kerülő indokok alapján a felperes közéleti, vagyis lényegében polgármesteri mivoltához köthető, ezért a véleménynyilvánítással az alperes a közéleti szereplőkre irányadó szélesebb tűréshatár elfogadható mértékét nem lépte túl.

Az érettségi bizonyítvány közlésének jogellenessége kapcsán a következők kaptak lényeges szerepet:

Az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdése értelmében mindenkinek joga van személyes adatai védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez. Az Alaptörvény tehát a közérdekből nyilvános adatokat nem vonja a szabadon terjeszthető adatok körébe. A közérdekből nyilvános személyes adatok tekintetében fontos kiemelni, hogy megismerésükre ugyan a közérdekű adatok megismerésére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni, de ezen adatok személyes jellege a nyilvánosság ellenére megmarad, így az adatvédelem legfontosabb garanciáját, a célhoz kötött adatkezelés elvének követelményét változatlanul be kell tartani. A törvény a nyilvánosságnak az eredeti jogalkotói szándékkal nyilvánvalóan ellentétes felhasználását, pl. a személyes adatokat is tartalmazó adatbázisok nyilvánosságra hozatalát kívánja törvényi keretek közé szorítani.

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. tv. (Infotv.) 3. § 2. pontja szerint személyes adat az érintettel kapcsolatba hozható adat – különösen az érintett neve, azonosítójele, valamint egy vagy több fizikai, fiziológiai, mentális, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára jellemző ismeret –, valamint az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés. Az 5. pont szerint közérdekű adatnak minősül az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv, vagy személy kezelésében lévő, és tevékenységére vonatkozó, vagy közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkezett, a személyes adat fogalma alá nem eső, bármilyen módon

vagy formában rögzített információ vagy ismeret, függetlenül kezelésének módjától, önálló vagy gyűjteményes jellegétől, így különösen a hatáskörre, illetékességre, szervezeti felépítésre, szakmai tevékenységre, annak eredményességére is kiterjedő értékelésére, a birtokolt adatfajtákra és a működést szabályozó jogszabályokra, valamint a gazdálkodásra, a megkötött szerződésekre vonatkozó adat. Közérdekből nyilvános adat a közérdekű adat fogalma alá nem tartozó minden olyan adat, amelynek nyilvánosságra hozatalát, megismerhetőségét vagy hozzáférhetővé tételét törvény közérdekből elrendeli (6. pont).

Főszabály szerint tehát csak a közérdekű adat nyilvános, a személyes adat nem, de törvény elrendelheti a személyes adatok nyilvánosságra hozatalát. Az Infotv. 26. § (2) bekezdése szerint közérdekből nyilvános adat a közfeladatot ellátó szerv feladat- és hatáskörében eljáró személy neve, feladatköre, munkaköre, vezetői megbízása, a közfeladat ellátásával összefüggő egyéb személyes adata, valamint azok a személyes adatai, amelyek megismerhetőségét törvény előírja. A közérdekből nyilvános személyes adatok a célhoz kötött adatkezelés elvének tiszteletben tartásával terjeszthetők. A közérdekből nyilvános személyes adatok honlapon történő közzétételére külön törvény rendelkezései irányadók.

Ebből az következik, hogy a kért adatok nyilvánosságát az ellátott közfeladattal való összefüggés alapozza meg, függetlenül attól, hogy azok mikor keletkeztek.

A felperes, mint közszolgálati tisztviselő vonatkozásában irányadók a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény (Kttv.) rendelkezései. A 179. §-ban foglaltak alapján közérdekből nyilvános adatnak minősül a kormánytisztviselő neve, állampolgársága, az alkalmazó államigazgatási szerv neve, a c) pontban meghatározott szervnél a kormányzati szolgálati jogviszony kezdete, jelenlegi besorolása, besorolásának időpontja, munkakörének megnevezése és a betöltés időtartama, vezetői kinevezésének és megszűnésének időpontja, címadományozási adatai, illetménye. Ebből a felsorolásból ugyanakkor nem következik, hogy az Infotv. 26. § (2) bekezdése alapján más adat ne minősülhetne közérdekből nyilvános adatnak.

Az Infotv. 26. § (2) bekezdésének helyes értelmezése szerint közérdekből nyilvános adatként egyrészt az ebben konkrétan meghatározott személyes adatok – így az érintett személy neve, feladatköre, munkaköre, vezetői megbízása – ismerhetők meg, emellett közérdekből személyes adatnak minősül a személy közfeladat ellátásával *összefüggő egyéb* személyes adata, továbbá azok a személyes adatok, amelyek megismerhetőségét törvény előírja. Ez utóbbi körbe tartoznak azok az adatok, amelyekről a Kttv. 179. §-a kimondja, hogy közérdekből nyilvános adatok. Ezzel pedig az adott adatok – noha egyébként személyes adatnak tekinthetők – mégis törvény erejénél fogva hozzáférhetővé válnak.

Ezen túlmenően azonban az Infotv. szerint a közfeladat ellátásával összefüggő egyéb személyes adat is minősülhet közérdekből nyilvános adatnak, és ezt a törvényi fordulatot nem a Kttv. 179. §-a tölti ki tartalommal. Ennek megítélésénél azt kell vizsgálni, hogy a kiadni kért adat kapcsolódik-e az adatkezelő tevékenységéhez, tárgyánál fogva érinti-e a felperes működését. A feladatkörével összefüggő meghatározás olyan személyes adatokra vonatkozik, amelyek a közfeladat ellátásához szorosan kapcsolódnak. Mindebből pedig az következik, hogy a közfeladat ellátásával szorosan összefügg az érintett közfeladatot ellátó személy iskolai végzettségére vonatkozó adat (hasonlóan: Kúria Pf.IV.21.428/2014/3., Fővárosi Ítéltábla 8. Pf.21.048/2015/3.). Ha ugyanis valakit közfeladat ellátásával bíznak meg, attól nem függetleníthető iskolai végzettsége, az közvetlenül összefügg feladatkörével, amelynek során a köz érdekében tevékenykedik.

Nem hagyható figyelmen kívül ennek megítélésénél a Kttv. 5. számú melléklete, mely meghatározza a kormánytisztviselők és szakmai vezetők önéletrajzában kötelező tartalmát. Az ítéltábla értékelte a közszolgálati tisztviselők személyi irataira, a közigazgatási szerveknél foglalkoztatott munkavállalók személyi irataira és a munkaügyi nyilvántartásra, a közszolgálati alapnyilvántartásra és közszolgálati statisztikai adatgyűjtésre, valamint a tartalékállományra vonatkozó egyes szabályokról szóló 45/2012. (III. 20.) Korm. rendelet 1. számú mellékletének ugyancsak az

önéletrajz tartalmi követelményeit ismertető rendelkezését. Ezeket összevetve az önéletrajzban szereplő adatok közül ezért szoros összefüggésben állónak látta az adott közfeladat ellátásával az iskolai végzettséget, a szakképzettséget.

Mindezekből következően téves a felperes érvelése a célhoz kötöttségre való hivatkozással. Az információhoz jutás közérdeke alapozza meg egyébként az adat kiadásának kötelezettségét is, éppen ezért nem követeli meg a törvény az igénylés céljának megjelölését, vagyis a közérdekű adatok megismerhetőségét a törvény szabályai szerint attól függetlenül biztosítani kell, hogy azt az igénylő milyen célból kéri. Emiatt az alperesi közzététel sem tekinthető jogellenesnek.

A perbeli esetben tehát az alperes a felperes közéleti tevékenységével, kifejezetten közfeladatának ellátásával összefüggésben közölte érettségi eredményeit, jelentetett meg azzal kapcsolatosan véleményt, így nem valósult meg a Ptk. 2:44. §-ában foglalt személyiségi jogsértés.

A kifejtettekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Szeged, 2017. május 26.

Dr. Kiss Gabriella s.k.. Bánfalvi-Bottyán Csilla s.k.. Bálint Attila s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

táblabíró